

2017 toiminta- kertomus ja tilinpäätös

Aalto-yliopisto

Hallituksen toimintakertomus 2017

Aalto-yliopiston tehtävä

Yliopisto on itsenäinen, monialainen tiede- ja taideyhteisö, joka toimii tekniikan, kauppatieteiden ja taideteollisuuden aloilla sekä niihin läheisesti liittyvillä aloilla.

Yliopiston tehtävänä ja toiminnan tarkoituksena on edistää vapaata tutkimusta sekä tieteellistä ja taiteellista sivistystä, antaa tutkimukseen perustuvaa ylintä opetusta sekä kasvattaa opiskelijoita palvelemaan isänmaata ja ihmiskuntaa. Tehtäviään hoitaessaan yliopiston tulee edistää elinikäistä oppimista, toimia vuorovaikutuksessa muun yhteiskunnan kanssa sekä edistää tutkimustulosten ja taiteellisen toiminnan yhteiskunnallista vaikuttavuutta.

Yliopiston kansallisen erityistehtävänä on korkeatasoisen tutkimuksen ja opetuksen avulla tukea Suomen menestymistä, rakentaa myönteisellä tavalla suomalaista yhteiskuntaa, sen taloutta, tekniikkaa, taidetta, taideteollisuutta sekä kansainvälisyyttä ja kilpailukykyä sekä edistää ihmiskunnan ja ympäristön hyvinvointia.

Yliopisto noudattaa kaikessa toiminnassaan kansainvälisesti korkeatasoisen yliopistotoiminnan eettisiä periaatteita ja hyvää hallintotapaa sekä turvaa sisäisessä hallinnossaan opetuksen, tutkimuksen ja taiteen vapauden edellyttämän akateemisen itsehallinnon ja siihen olennaisesti kuuluvan professorikunnan riippumattomuuden.

Toiminta vuonna 2017

Vuosi 2017 oli Aalto-yliopiston kahdeksas toimintavuosi. Yliopiston toiminnan pääpainopisteinä olivat yliopiston tutkimusprofiilin edelleen uudistaminen professorien tenure track -urajärjestelmän rekrytoinneilla, Otaniemen innovaatioekosysteemin ja siihen liittyvän kampuskehitysohjelman jatkaminen sekä ensiaskelten ottaminen yliopiston laajuudessa digitalisaatio-ohjelmassa.

Vuoden 2017 lopussa professoreiden tenure track -urajärjestelmässä oli 243 (228 vuonna 2016) Aalto-yliopiston toiminnan aikana nimitettyä professoria. Heistä 31 (30) prosenttia oli kansainvälisiä, ja 26 (25) prosenttia oli naisia. Lisäksi ennen vuotta 2010 nimitettyjen professorien määrä oli 143 (158).

Tutkimus

Vuoden aikana yliopistossa julkaistiin 2 165 (2 269) kansainvälistä vertaisarvioitua artikkelia tieteellisissä aikakauslehdissä, mikä oli viisi prosenttia edellisvuotta vähemmän. Vertaisarvioitujen artikkelien väheneminen johtui keskittymisestä laadukkaisiin, eniten viittauksia saaviin top 10% -julkaisuihin, joiden määrä kasvoi 18 prosentilla 1 751 julkaisuun (1 482). Aalto-yliopiston saama erittäin kilpailtu tutkimusrahoitus nousi kolmella prosentilla 61 (59) miljoonaan euroon, mikä johtui erityisesti Suomen Akatemialta saadun yliopistojen profiloitumista vahvistavan rahoituksen kasvusta.

Vuonna 2017 Aalto-yliopistossa toimi seitsemän (7) tutkimuksen kansallista huippuyksikköä ja yliopistossa työskenteli kaksi (2) akateemikon arvonimeä kantavaa henkilöä. Aalto-yliopiston laadukkaasta tutkimuksesta ovat osoituksena myös

26 (21) Euroopan tutkimusneuvoston (ERC) tutkimusapurahan saajaa, viisi (7) akatemiaprofessoria, 40 (37) akatemia-tutkijaa sekä yhdeksän (12) Finland Distinguished Professor Programme (FiDiPro) -professoria ja -tutkijaa.

Opetus

Vuoden aikana suoritettiin 1 178 (1 970) kandidaatin, 1 927 (1 998) maisterin ja 256 (260) tohtorin tutkintoa. Vuonna 2017 Aalto-yliopiston perustutkinto-opiskelijoiden määrä kokopäiväisiksi opiskelijoiksi muutettuna oli 10 646 (10 819). Tutkinto-opiskelijoiden kokonaismäärä oli 17 345 (17 563). Perustutkinto-opiskelijat suorittivat yhteensä 478 090 (474 103) ECTS-opintopistettä, mikä vastaa keskimäärin 33 (32) opintopistettä ilmoittautunutta perustutkinto-opiskelijää kohden. Kansainvälisiä opiskelijoita oli 3 555 (3 493), joista 72 (72) prosenttia suoritti kokonaista tutkintoa.

Maisterin ja tohtorin tutkintojen määrät ylittivät opetus- ja kulttuuriministeriön asettamat tavoitteet. Tutkintouudistuksesta johtunut kandidaatin tutkintojen ennätyksellisen suuri määrä vuonna 2016 laski tutkintomääriä vuonna 2017. Vähintään 55 opintopistettä vuodessa opiskelleiden opiskelijoiden osuus kasvoi merkittävästi, samoin kuin valtakunnalliseen kandidaatekyselyyn vastanneiden opiskelijoiden osuus. Aalto-yliopiston opetuksen ja oppimisen strategiaa muutoksentekijöiden kouluttamiseksi toteutettiin määrätietoisesti kaikilla neljällä osa-alueella: koulutusohjelmien laatu ja opiskelijamarkkinointi, digitaalinen oppiminen, opiskelijoiden hyvinvointi ja sujuva opiskelu sekä työelämätaidot. Sähköisen oppimisen A!OLE-projekti on edennyt hyvin: yli sadan kurssin opettajat ovat osallistuneet sähköisen oppimisen pilottiprojektiin. Koulutusohjelmien houkuttelevuutta edistettiin muun muassa voimakkaalla markkinointipanostuksella ja lisäämällä englanninkielistä kurssitarjontaa.

Taiteellinen toiminta

Aalto-yliopisto on menestynyt erinomaisesti taiteen, muotoilun ja arkkitehtuurin kansainvälisissä rankingeissa. Arvostettu QS World University Rankings arvioi Aalto-yliopiston olevan taiteen ja muotoilun alalla sijalla 9 (13) ja arkkitehtuurin alalla sijalla 46 (sijoilla 51–100) maailmassa. Global Fashion School Rankings BOF puolestaan arvioi Aalto-yliopiston muodin kandidaattiohjelman maailman viidenneksi (3.) parhaimmaksi.

Vuoden 2017 aikana Suomi 100 -juhlavuoden tapahtumiin osallistuttiin näyttävästi niin kotimaassa kuin kansainvälisestikin. Tämän lisäksi Aalto-yliopisto osallistui merkittäville kansainvälisille taiteellisen toiminnan foorumeille, kuten British Ceramics Biennial, Centre Pompidou (Pariisi), National Portrait Gallery (Lontoo), Paris Photo, Photo London ja Foto View (Landskrona). Kansainvälinen menestys kattoi kaikki yliopistossa edustettuna olevat taiteen alat. Myös opiskelijoiden menestys jatkui kansainvälisillä foorumeilla. Hyères-festivaalin yhteydessä järjestettävässä suunnittelukilpailussa

Suluissa olevat luvut viittaavat vuoden 2016 ja 2015 lukuihin, ellei toisin mainita.

Aalto-yliopiston opiskelijat ovat olleet finalistina kuusi vuotta peräkkäin ja heidän rohkea design-osaamisensa on tunnustettu kansainvälisessä mediassa.

Muotoilujattelun yhdistäminen muihin Aalto-yliopiston aloihin on ollut monipuolisesti esillä kansainvälisesti korkeatasoisissa tapahtumissa vuoden 2017 aikana. Muotoilun ja kemiantekniikan yhteistyöhanke Design Driven Value Chains in the World of Cellulose (DWoC) on ollut näyttävästi esillä kansainvälisessä selluloosakonferenssissa (ICC) Japanissa sekä SuperMaterial-näyttelyssä Lontoossa. Tämän lisäksi erittäin menestynyt hanke CHEMARTS sekä DWoC olivat esillä Nakuna-näyttelyssä Milanon design-viikoilla.

Vuoden 2017 aikana järjestettiin kaikkiaan 21 University Wide Arts Studies (UWAS) -kurssia, joiden aikana suorettiin yhteensä 1 340 opintopistettä. Kurseille osallistui opiskelijoita yliopiston kaikista korkeakouluista, yhteensä 76 kandi- ja maisteriohjelmasta. Taiteeseen, muotoiluun ja luoviin käytöntöihin perustuvien yliopistolaaajuisten kurssien merkityksestä kertoo ylioppilaskunnan myöntämä AYY Seal of Approval 2017 -tunnustus.

Vaikuttavuus

Aalto-yliopiston yhteiskunnallinen vaikuttavuus syntyy osaltaan yliopiston laajan yritysyrityksen seurauksena. Yliopisto on tiivistänyt yhteistyötään strategisten kumppaniensa kanssa ja hakenut uusia yhteistyömuotoja Tekesin SHOK-rahoituksen vähennyttä. Yritysyrityksen yliopistolle tuoma rahoitus oli 12 (13) miljoonaa euroa.

Yliopisto käsitteli vuoden aikana 138 (154) innovaatioehdotusta, jätti 48 (42) patenttihakemusta ja teki 34 (30) teknologian tai osaamisen siirtoa yrityksille. Aalto-yliopiston ympärille on muodostunut aktiivinen innovaatioekosysteemi, joka on tunnustettu sekä kansallisesti merkittäväksi että kansainvälisesti kilpailukykyiseksi. Vuosittain syntyy lukuisia uusia yrityksiä sekä opiskelijoiden että henkilökunnan perustamina. Esimerkkejä Aalto-yliopiston opiskelijalähtöisestä yrittäjyystoiminnasta ovat Pohjois-Euroopan johtava kiihdyttämö Startup Sauna sekä maailmanmaineeseen kasvanut startup-tapahtuma Slush. Euroopan komission Joint Research Centre toteaa vuonna 2017 tekemässään raportissaan Espoon innovaatioekosysteemin menestykseksi ja roolimalliksi Euroopassa. Raportissa Aalto-yliopisto nostetaan ekosysteemin kehittämisen keskeiseksi ja ratkaisevaksi tekijäksi.

Aalto-yliopiston strategiaan kumppaneihin kuuluu myös julkisen sektorin toimijoita, kuten lähialueen kaupungit, muut yliopistot ja tutkimuslaitokset, sekä kansainvälisiä innovaatioverkostoja kuten Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutin Knowledge and Innovation Communities -yhteisöt ICT:n, raaka-aineiden ja ilmastomuutoksen alueilla. Aalto-yliopisto pyrkii kasvattamaan yhteiskunnallista vaikuttavuuttaan verkottamalla kansainvälisiä ja kansallisia toimijoita.

Aalto-yliopisto tarjoaa johdon koulutusta ja täydennyskoulutusta Aalto University Executive Education Oy:n (Aalto EE) kautta. Aalto EE ylsi vuonna 2017 Financial Timesin liikkeenjohdon koulutusta tarjoavien bisneskoulujen arvioinnissa sijalle 46, ja kuuluu näin ollen liikkeenjohdon kouluttajien yhden prosentin kärkeen maailmassa.

Johtaminen

Yliopiston johtamisen keskeiset toimijat ovat hallitus, rehtori, provosti, akateemisten asiain komitea sekä korkeakoulujen dekaanit.

Hallitukseen kuuluu puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja mukaan lukien seitsemän yliopiston ulkopuolista jäsentä. Hallitus päättää yliopiston strategiasta, vuosittaisesta toimintasuunnitelmasta ja budjetista sekä vahvistaa yliopiston tilinpäätöksen ja säännöt. Hallitus nimittää yliopiston rehtorin, provostin, vararehtorit ja muut rehtorin suorat alaiset. Hallitus huolehtii, että yliopiston toiminta on asianmukaisesti järjestetty ja että sen varat on sijoitettu suunnitelmallisella ja tuloa tuottavalla tavalla. Yliopiston hallituksella oli vuoden aikana kuusi kokousta.

Aalto-yliopiston akateemisten asiain komitea valitsi yliopiston hallituksen uusiksi jäseniksi KTM **Sari Baldaufin** ja professori **Karel Ch. A. M. Luybenin** 1.1.2018 alkaen. Erovuorossa olivat professorit **Bengt Holmström** ja **Saku Mantere**.

Rehtori johtaa yliopiston toimintaa yliopistolain, yliopistoyhteisön arvojen, hallituksen hyväksymän strategian sekä hallituksen antamien määräysten ja ohjeiden mukaisesti. Rehtori johtaa yliopiston pitkän tähtäimen strategista kehittämistä ja kumppanuuksia. Hallitus nimitti professori **Ilkka Niemelän** yliopiston rehtoriksi 1.7.2017 alkaen. Professorit **Bengt Holmström** ja **Saku Mantere** ja rehtori **Tuula Teeri** ovat tehneet ansiokkaan työn Aalto-yliopiston käynnistämässä ja sen nostamisessa kansainvälisesti arvostetuksi yliopistoksi. Aalto-yhteisö kiittää heitä erinomaisesta työstään.

Provosti toimii rehtorin sijaisena, tukee rehtoria strategisessa suunnittelussa, professorien nimittämisessä ja resurssisuunnittelussa ja johtaa yliopiston kaikkia opetukseen, tutkimukseen ja vaikuttavuuteen liittyviä prosesseja. Akateemiset vararehtorit toimivat provostin alaisuudessa. Hallitus nimitti **Kristiina Mäkelän** yliopiston provostiksi 1.12.2017 alkaen.

Yliopiston akateemisten asiain komitea on yliopistolaisista tarkoitettu yhteinen monijäseninen yliopistotason hallintoelin. Yliopiston akateemisten asiain komitea päättää muun muassa yliopiston opetussuunnitelmista, tutkintovaatimuksesta ja opiskelijoiden valintaperusteista sekä asettaa tutkimuksen ja opetuksen hoitamiseksi tarvittavat toimitukset. Lisäksi akateemisten asiain komitea nimittää hallituksen nimityskomitean ja valitsee yliopiston hallituksen jäsenet hallituksen nimityskomitean esityksen perusteella.

Hallituksen nimityskomiteassa on viisi jäsentä, joista kaksi edustaa muita perustajia kuin Suomen valtiota.

Aalto-yliopisto on järjestäytynyt kuuteen korkeakouluun sekä yhteisiin palveluyksiköihin. Dekaanien johtamat korkeakoulut koostuvat laitoksista, joista jokaisella on oma johtajansa. Korkeakoulut ovat vastuussa opetuksesta ja tutkimuksesta, ja ne vastaavat akateemisesta toiminnastaan itsenäisesti yliopiston strategian, ohjeistusten sekä vuosittaisen toimintasuunnitelman ja budjetin puitteissa.

Suluissa olevat luvut viittaavat vuoden 2016 ja 2015 lukuihin, ellei toisin mainita.

Aalto-yliopisto ja sen tytäryhtiöt muodostavat Aalto-yliopistokonsernin. Yliopistokonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä vastaavat yliopiston hallitus ja rehtori. Rehtori valitsee Aalto-yliopiston edustajat tytäryhtiöiden yhtiökokouksiin, joissa nimetään yhtiöiden hallitusten jäsenet. Tytäryhtiöiden hallitukset valitsevat yhtiöiden toimitusjohtajat, jotka vastaavat tytäryhtiöiden operatiivisesta toiminnasta.

Henkilöstö

Yliopiston henkilöstön määrä henkilötyövuosiksi muutettuna oli 3 947 (4 066 vuonna 2016, 4 385 vuonna 2015). Henkilöstöstä 60 (61, 60) prosenttia kuului opetus- ja tutkimushenkilöstöön, 10 (9, 9) prosenttia opetus- ja tutkimusassistentteina työskenteleviin perusopiskelijoihin ja 30 (30, 31) prosenttia muihin henkilöstöryhmiin. Yhteensä 21 (23, 23) prosenttia henkilöstöstä oli tohtoriopiskelijoita.

Henkilöstöstä 39 (40, 40) prosenttia oli vakituudessa työsuhteessa ja 85 (85, 85) prosenttia työskenteli kokopäiväisenä. Naisten osuus henkilöstöstä oli 39 (38, 38) prosenttia. Seuraavan kymmenen vuoden kuluessa 14 (16, 16) prosenttia henkilöstöstä täyttää vähintään 65 vuotta. Yliopiston voimakasta kansainvälistymistä kuvaa ulkomaisen henkilöstön osuus, joka oli 27 (23, 21) prosenttia.

Vuoden 2017 lopussa yliopistossa toimi 386 (386, 388) professoria, joista 139 (140, 145) määräaikaisena. Professoreista 20 (19, 20) prosenttia oli naisia. Noin 35 (35, 37) prosenttia professoreista täyttää vähintään 65 vuotta seuraavan kymmenen vuoden kuluessa.

Aalto-yliopistokonsernin henkilöstön keskimääräinen lukumäärä oli 4 112 (4 201, 4 519). Yliopistokonsernin henkilöstökulut olivat 228 (237, 254) miljoonaa euroa, joista yliopiston osuus oli 218 (228, 245) miljoonaa euroa. Yliopiston hallituksen jäsenille ja rehtorille sekä konserniyhtiöiden hallitusten jäsenille ja toimitusjohtajille maksettiin palkkoja ja palkkioita yhteensä 1,2 (1,4, 1,3) miljoonaa euroa.

Viimeiset vuonna 2016 päätetyistä irtisanomisista toteutettiin vuoden 2017 aikana. Yhteensä henkilöstöä vähennettiin irtisanomisten kautta 141 työntekijän verran.

Kampus

Yliopisto toteutti kampuskehitysohjelmaansa saattamalla loppuun Dipolin peruskorjauksen, jatkamalla Väreän, Maarintie 13 ja Metrokeskuksen uudisrakennuksien rakennustöitä sekä kehittämällä A Grid -startupkeskuksen Otakaari 5:ssä ekosysteemin yritysten ja kumppaneiden tarpeisiin. Joulukuun lopussa yliopiston tiloista yhteensä 29 500 (21 600) neliometriä oli vuokrattu yliopiston kumppaneille. Suurimpia vuokralaisia olivat Espoon kaupunki, VTT ja Fortum. Kiinteistöomaisuutta hallinnoiva Aalto-yliopistokiinteistöt Oy muutettiin keskinäiseksi kiinteistöyhtiöksi vuoden 2017 alusta, minkä seurauksena Aalto-yliopisto vastasi itse vapaiden tilojen vuokrauksesta ulkopuolisille ja Aalto-yliopistokiinteistöt Oy veloitti yliopistolta vuokran sijasta kustannuspohjaista vastiketta.

Tilatiivistysohjelman ansiosta vuonna 2017 tilankäyttöä vähennettiin yhteensä 9 (2) prosenttia. Yliopistolla oli kolme kampusta ja toimitiloja omassa käytössään yhteensä 256 000 (281 000) neliometriä. Tiloista Otaniemen kampuksella oli 210 000 (216 000), Töölön kampuksella 21 000 (23 000), Arabian kampuksella 21 000 (40 000) ja muissa toimipisteissä yhteensä 4 000 (3 000) neliometriä. Yliopiston tilakustannukset olivat vuoden aikana yhteensä 48 (65) miljoonaa euroa.

Sijoitustoiminta

Aalto-yliopisto harjoittaa pitkäjänteistä sijoitustoimintaa tukeakseen yliopiston strategian toteuttamista. Sijoitustoiminnan tavoitteet ovat tasaisen ja ennustettavan tulovirran tarjoaminen yliopistotoiminnan rahoittamiseksi sekä pääoman reaaliarvon säilyttäminen ja kasvattaminen pitkällä aikavälillä. Pääoman reaaliarvon säilyttäminen turvaa sukupolvien välisen tasa-arvon mahdollistamalla pääoman ja sen yliopiston toimintaan tarjoaman rahoituksen säilymisen ostovoimaltaan samana yli ajan.

Vuoden lopussa sijoitussalkun markkina-arvo oli 1 051 (948) miljoonaa euroa. Sijoitustoiminnan tuottojen ohella sijoitussalkkua kasvattivat vuoden aikana saatu valtion vastinrahoitus sekä yliopiston perustama Tenure Track -rahasto. Sijoitussalkun vuosituotto oli 6,5 (6,1) prosenttia kulujen jälkeen. Sijoitussalkun keskimääräinen vuosituotto toiminnan alusta lukien on ollut 5,2 prosenttia kulujen jälkeen. Vuoden 2017 lopussa 44 (51) prosenttia salkusta oli korkosijoituksissa, 52 (48) prosenttia osakesijoituksissa ja neljä (1) prosenttia hajauttavissa strategioissa.

Aalto-yliopisto on sitoutunut noudattamaan vastuullisen sijoittamisen periaatteita. Aalto-yliopisto on Finland's Sustainable Investment Forum (FINSIF).

Kestävä kehitys

Kestävä kehitys ja vastuullisuus ovat Aalto-yliopiston strategian ja yhteisten arvojen keskeisiä tekijöitä. Yliopisto huomioi kestävä kehityksen ja vastuullisuuden opetuksessa, tutkimuksessa ja muussa toiminnassa. Myös kampuksen kehittäminen on keskeisessä roolissa kestävä kehityksen edistämässä.

Aalto-yliopisto perusti vuonna 2017 Aalto Sustainability Hubin vahvistamaan kestävään kehitykseen liittyvien eri toimintojen synergioita. Kestävä kehityksen tutkimusta vahvisti Suomen Akatemian myöntämä rahoitus kestävä kehityksen tuotannon ja kulutuksen monitieteisen tutkimuksen profiloitumisen vahvistamiseksi. Lisäksi tutkimuksen edellytysten parantamiseksi yliopisto myönsi ensimmäiset kansainvälisiin hankehakuihin kannustavat seed funding -tuet. Kestävä kehityksen tavoitteiden toteutumista opetuksessa arvioitiin analysoimalla koulutusohjelmien osaamistavoitteet ja opetusmenetelmät.

Suluissa olevat luvut viittaavat vuoden 2016 ja 2015 lukuihin, ellei toisin mainita.

Yliopiston aktiivinen yhteistyö osana kansallisia ja kansainvälisiä verkostoja jatkui. Vuoden päätteeksi Aalto liittyi Climate Leadership Coalitionin jäseneksi torjuakseen ilmastonmuutoksen haittoja yhteistyössä yritysten kanssa. Climate Leadership Coalition on Suomen johtavien yritysten ja tutkimusorganisaatioiden perustama yhdistys, jonka tavoitteena on merkittävästi vauhdittaa ilmastonmuutosta hillitsevien ratkaisujen kehittämistä ja käyttöönottoa.

Riskienhallinta

Riskienhallinta on olennainen osa Aalto-yliopiston johtamisjärjestelmää ja tukee yliopiston strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttamista. Strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttamiseksi yliopisto pääsääntöisesti hyväksyy riskin, joka on suhteessa saavutettavaan hyötyyn ja vahingon laajuuteen ja todennäköisyyteen. Yliopiston strategia on välttää riskejä, joista ei ole odotettavissa vastaavaa hyötyä, tai kustannustehokkaasti vähentää riski hyväksyttävälle tasolle.

Aalto-yliopiston toimintaympäristön merkittävimmät riskit liittyvät yliopistosektorin julkisen rahoituksen kehittymiseen, ja siten yliopiston toimintaedellytysten turvaamiseen pitkällä aikavälillä, sekä yliopiston sijoitusvarallisuuden kehitykseen. Sijoitustoimintaan sisältyy rahoitusmarkkinoiden epävarmuudesta johtuvia taloudellisia riskejä, jotka voivat puolestaan vaikuttaa haitallisesti yliopiston rahoitukseen pitkällä aikavälillä.

Yliopiston yhteiselle kampukselle asetetut tavoitteet vaativat merkittäviä investointeja. Epävarmuus rahoitusmarkkinoilla voi vaikeuttaa kampuksen investointiohjelman rahoitusta ja siten viivästyttää ohjelman toteutusta. Rakennussektorin mahdollinen ylikuumentuminen voi nostaa rakennuskustannuksia ja viivästyttää kampusinvestointien toteutusta. Tällä voi olla merkittäviä negatiivisia vaikutuksia yliopiston opetus- ja tutkimusstrategian toteuttamiseen. Lisäksi tilasäästöohjelman myötä yliopistolta vapautuvien tilojen ulosvuokraus ja myynti ulkopuolisille tahoille saattaa vaikeutua Suomen taloudellisen tilanteen ja pääkaupunkiseudun toimitilojen ylitarjonnan seurauksena.

Yliopiston omaisuusvakuutuksen periaatteena on keskeisten omaisuserien vakuuttaminen kohtuullisen korkealla omavastuulla. Vakuutuksilla turvataan ne omaisuserät, jotka ovat yliopiston toiminnan kannalta olennaisia ja merkittäviä. Yliopistolla on lisäksi vastuuvakuutus, joka kattaa yliopistotoiminnasta kolmansille osapuolille aiheutuneita vahinkoja sekä johdon vastuuvakuutus, joka kattaa yliopiston johdon sekä yliopiston ja sen tytäryhtiöiden hallitusten jäsenten aiheuttamat taloudelliset vahingot.

Taloudellinen asema

Yliopiston pro forma -tuloslaskelman mukaiset operatiivisen toiminnan tuotot olivat 345 miljoonaa euroa, mikä merkitsi kahden prosentin laskua edellisen tilikauden 353 miljoonasta eurosta (372 M€ vuonna 2015). Pääasiallisia tulonlähteitä olivat 229 (237, 254) miljoonan euron valtionrahoitus sekä hankeavustukset: Suomen Akatemialta 45 (40, 35) miljoonaa euroa, Euroopan unionilta 19 (21, 19) miljoonaa euroa ja Tekesiltä 18 (23, 26) miljoonaa euroa.

Yliopiston pro forma -tuloslaskelman mukaiset operatiivisen toiminnan kulut olivat 341 miljoonaa euroa, mikä merkitsi viiden prosentin laskua edellisen vuoden 358 miljoonasta eurosta (385 M€ vuonna 2015). Henkilöstö- ja tilakulut muodostivat valtaosan kuluista. Henkilöstökulujen osuus oli 64 (63, 64) prosenttia ja tilakulujen osuus 14 (18, 17) prosenttia operatiivisen toiminnan kuluista. Henkilöstökulut laskivat neljä prosenttia edellisestä vuodesta henkilöstön määrän laskun ja lakisääteisten työnantajamaksujen laskun seurauksena. Tilakulut laskivat 26 prosenttia edellisestä vuodesta. Tilakulujen lasku oli seurausta tilankäytön vähenemisestä ja Aalto-yliopistokiinteistöt Oy:n tilaveloituksen muuttumisesta kustannuspohjaiseksi.

Yliopiston pro forma -tuloslaskelman mukainen operatiivisen toiminnan ylijäämä oli 4 (alijäämä 5, alijäämä 12) miljoonaa euroa.

Varainhankinnan ylijäämä oli 11 (10, 1) miljoonaa euroa. Varainhankinnan tuotot koostuivat pääasiassa valtion vastinrahakampanjan tukemasta varainhankintakampanjasta ja kulut pääasiassa henkilöstökuluista ja ostetuista palveluista. Saatujen lahjoitusten aktivointi taseen sidottuihin rahastoihin on esitetty tuloslaskelman rivillä Sidottujen rahastojen muutos.

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan ylijäämä oli yhteensä 90 (22, 30) miljoonaa euroa. Nykyisten kirjanpitosäännösten mukaisesti sijoitus- ja rahoitustoiminnan ylijäämä sisältää toteutuneet myyntivoitot ja -tappiot. Realisoimattomat voitot ja tappiot sisältyvät taseen käyvän arvon rahastoon. Vuonna 2017 ylijäämä koostui pääasiassa allokaatiomuutoksista ja sijoitusrahastojen vaihdosta syntyneestä ylijäämästä. Pitkään sijoitussalkussa olleiden sijoitusrahastojen myynnistä saadut varat on uudelleensijoitettu vastaaviin kustannustehokkaampiin rahastoihin.

Yliopiston tilikauden ylijäämä oli 92 (16, 18) miljoonaa euroa, mikä oli 27 (4, 5) prosenttia operatiivisista tuotoista.

Yliopiston taseen loppusumma oli 1 657 (1 545, 1 226) miljoonaa euroa.

Vastaavissa Sijoitusten tasearvo laski 1 113 miljoonaan euroon (1 127 M€, 1 104 M€). Lasku sisälsi 69 miljoonan euron sijoitusten arvonnousun ja Aalto-yliopistokiinteistöt Oy:n osakepääoman laskun ja muuttamisen 83 miljoonan euron pitkäaikaiseksi lainaksi. Pitkäaikaiset saamiset kasvoivat 371 miljoonaan euroon (260 M€, 2 M€) osakepääoman muuttamisen ja konsernin sisäisten kiinteistölainojen kasvun seurauksena.

Suluissa olevat luvut viittaavat vuoden 2016 ja 2015 lukuihin, ellei toisin mainita.

Vastattavissa Pääomarahasto kasvoi 437 miljoonaan euroon (412 M€, 412 M€) saatuihin lahjoituksiin perustuvan valtion vastinrahan myötä. Käyvän arvon rahasto laski 99 miljoonaan euroon (138 M€, 105 M€). Lasku johtui realisoitumattomien voittojen tuloutumisesta sijoitus- ja rahoitus-toiminnan tuotoiksi. Muut sidotut rahastot kasvoivat 59 miljoonaan euroon (47 M€, 36 M€) saatujen lahjoitusten johdosta. Vapaat rahastot kasvoivat 245 miljoonaan euroon (138 M€, 0 M€) sijoitus- ja rahoitustoiminnan ylijäämän ja Tenure Track -rahaston perustamisen johdosta. Pitkäaikainen vieras pääoma kasvoi 274 miljoonaan euroon (268 M€, 2 M€) johdannaisvelkojen taseeseen sisällyttämisen seurauksena. Lyhytaikainen vieras pääoma kasvoi 81 miljoonaan euroon (65 M€, 71 M€) pääasiassa ostovelkojen, saatujen ennakoiden ja koordinoitavien varojen kasvun seurauksena.

Rahoituslaskelmassa Toiminnan rahavirta kasvoi 32 (-5, -1) miljoonaan euroon. Kasvu johtui pääasiassa varsinaisen toiminnan kuluja vähentävistä kasvusta ja käyttöpääomasta vapautuneesta pääomasta. Investointien rahavirta oli -57 (-234, 25) miljoonaa euroa, josta -29 (-258, 0) miljoonaa euroa liittyi Aalto-yliopistokiinteistöt Oy:lle annettuihin lainoihin, -14 (30, 37) miljoonaa euroa liittyi sijoitustoimintaan ja -14 (-7, -11) miljoonaa euroa opetus- ja tutkimusinfrastruktuuri- ja IT-investointeihin. Rahoituksen rahavirta oli 22 (267, 1) miljoonaa euroa, pääasiassa sisältäen saatujen lahjoitusten perusteella myönnetyn valtion vastinrahan 24 miljoonaa euroa. Yliopiston rahavirta oli -3 (28, 25) miljoonaa euroa.

Lähipiiritoimet

Aalto-yliopistolla on lähipiirirekisteri, joka kattaa tarvittavat lähipiirin tiedot käytettävissä olevin osin. Lähipiirirekisteri päivitetään vuosittain.

Yhteenveto taloudellisista toimita lähipiirin kanssa on esitetty tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Konserni

Aalto-yliopistokonsernin kokonaistuotot olivat 488 (414) miljoonaa euroa ja kokonaiskulut 395 (390) miljoonaa euroa. Yliopistokonsernin tilikauden ylijäämä oli 93 (25) miljoonaa euroa.

Yliopistokonsernin taseen loppusumma oli vuoden lopussa 1 712 (1 607) miljoonaa euroa. Taseen loppusumman kasvu johtui pääasiassa Aalto-yliopistokiinteistöt Oy:n rakennusinvestoinneista ja yliopiston sijoitussalkun arvon noususta. Konsernin omavaraisuusaste oli 79 (79) prosenttia. Aalto-yliopistokonsernin toiminnan rahavirta oli 52 (26) miljoonaa euroa ja investointien rahavirta -86 (-47) miljoonaa euroa. Rahoituksen rahavirta oli 21 (59) miljoonaa euroa. Konsernin rahavirta oli -13 (38) miljoonaa euroa.

Aalto-yliopistokonsernin suurin tytäryhtiö, Aalto-yliopistokiinteistöt Oy omisti suurimman osan yliopiston käyttämistä tiloista. Aalto-yliopistokiinteistöt-alakonsernin liikevaihto oli 35 (47) miljoonaa euroa ja voitto 1,7 (8) miljoonaa euroa. Taseen loppusumma tilikauden lopussa oli 475 (450) miljoonaa euroa.

Aalto University Executive Education -alakonsernin liikevaihto oli 20 (19) miljoonaa euroa ja voitto 0,6 (1,2) miljoonaa euroa.

Kaikki konserniyhtiöt ovat laatineet omat tilinpäätöksensä tilikaudelta 2017.

Tilintarkastaja

Tilikaudella yliopiston tilintarkastajana toimi tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab.

Oleelliset tapahtumat tilikauden jälkeen

Aalto-yliopistokiinteistöt Oy on 1.1.2018 alkaen kokonaistaloudellisesti jakautunut siten, että kaikki sen varat ja velat ovat siirtyneet 29:lle keskinäiselle kiinteistöyhtiölle. Kaikki jakautumisen vastaanottavat yhtiöt ovat 100 % Aalto-yliopiston omistamia.

Tilikauden päättymisen ja tilinpäätöksen laatimisen välillä ei ollut muita oleellisia yliopistokonsernin taloudelliseen tilanteeseen vaikuttavia tapahtumia, joilla olisi ollut vaikutusta vuoden 2017 tilinpäätökseen.

Tilinpäätös 2017

Tilintarkastettu

AALTO-KORKEAKOULUSÄÄTIÖN PRO FORMA -TULOSLASKELMA, 1 M€

Pro forma -tuloslaskelma ei ole kirjanpitolain mukainen, eikä sitä ole tilintarkastettu

VARSINAISEN TOIMINNAN TUOTOT	2017	%	2016	%	2015	%	2014	%	2013	%	2012	%	2011	%
Yliopistolakiin perustuva valtionrahoitus	229	66 %	237	67 %	254	68 %	266	69 %	275	66 %	271	64 %	272	64 %
Tekes	18	5 %	23	6 %	26	7 %	31	8 %	38	9 %	41	10 %	43	10 %
Suomen Akatemia	45	13 %	40	11 %	35	10 %	31	8 %	34	8 %	32	8 %	29	7 %
Euroopan unioni	19	5 %	21	6 %	19	5 %	21	5 %	20	5 %	20	5 %	17	4 %
Yritysrahoitus	12	4 %	13	4 %	13	3 %	14	4 %	22	5 %	26	6 %	29	7 %
Muu rahoitus	21	6 %	19	5 %	24	6 %	23	6 %	29	7 %	30	7 %	29	7 %
Sidottujen rahastojen käyttö	1	0 %	1	0 %	1	0 %	1	0 %	2	0 %	-0	-0 %	3	1 %
YHTEENSÄ	345	100 %	353	100 %	372	100 %	389	100 %	418	100 %	421	100 %	423	100 %
VARSINAISEN TOIMINNAN KULUT														
Akateeminen henkilöstö	153	45 %	162	45 %	172	45 %	174	43 %	179	43 %	181	43 %	168	42 %
Palveluhenkilöstö	64	19 %	65	18 %	73	19 %	83	21 %	87	21 %	86	20 %	80	20 %
Tilakulut	48	14 %	65	18 %	67	17 %	68	17 %	71	17 %	66	16 %	62	16 %
Palvelujen ostot	29	8 %	26	7 %	28	7 %	28	7 %	35	8 %	36	9 %	33	8 %
Poistot	9	3 %	8	2 %	8	2 %	7	2 %	7	2 %	7	2 %	6	2 %
Muut kulut	38	11 %	32	9 %	37	10 %	40	10 %	42	10 %	48	11 %	46	12 %
YHTEENSÄ	341	100 %	358	100 %	385	100 %	400	100 %	420	100 %	424	100 %	395	100 %
VARSINAISEN TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	4		-5		-12		-11		-2		-4		28	
Yli/alijäämä sijoitustoiminnasta	90		22		30		39		31		29		-14	
Yli/alijäämä varainhankinnasta	11		10		1		5		5		4		0	
Tuloverot	-0		-0		-0		-0		-0		-0		-0	
Siirto sidottuihin rahastoihin	-13		-12		0		0		0		0		0	
YLI/ALIJÄÄMÄ	92		16		18		33		33		29		14	

SÄÄTIÖN TULOSLASKELMA, 1 000 €

	Liite	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
VARSINAINEN TOIMINTA			
Tuotot			
Avustustuotot	2	93 667	95 316
Liiketoiminnan tuotot	6	8 766	9 466
Muut tuotot		12 829	10 991
		115 261	115 774
Kulut			
Henkilöstökulut	4	216 833	227 011
Poistot ja arvonalentumiset	7	9 347	8 416
Muut kulut	5	114 675	122 502
		340 855	357 929
VARSINAISEN TOIMINNAN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		-225 593	-242 156
VARAINHANKINTA			
Tuotot			
Lahjoitukset		11 004	10 676
Kulut			
Varainhankinnan kulut		430	540
Varainhankinta yhteensä		10 574	10 135
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ VARAINHANKINNAN JÄLKEEN		-215 019	-232 020
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA			
Tuotot			
Osinkotuotot		2 894	2 056
Korkotuotot		3 886	296
Myyntivoitot		98 239	21 443
Muut tuotot		3 598	1 952
		108 616	25 746
Kulut			
Korkokulut		4 157	191
Myyntitappiot		1 460	2 306
Muut kulut		12 958	952
		18 575	3 449
Sijoitus- ja rahoitustoiminta yhteensä		90 041	22 297
YLEISAVUSTUKSET			
Yliopistolain mukainen valtionrahoitus		229 030	236 563
YLIJÄÄMÄ ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		104 053	26 840
TILINPÄÄTÖSSIIRROT			
Sidottujen rahastojen muutos		-12 210	-10 918
Tuloverot	8	218	64
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ		91 625	15 857

SÄÄTIÖN TASE 1 000 €

	Liite	31.12.2017	31.12.2016
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	9		
Aineettomat oikeudet		1 204	1 089
		1 204	1 089
Aineelliset hyödykkeet	10		
Rakennukset ja rakennelmat		64	88
Koneet ja kalusto		27 740	21 328
Muut aineelliset hyödykkeet		215	25
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		1 352	3 152
		29 370	24 593
Sijoitukset	13		
Osuudet saman konsernin yrityksissä		74 045	156 538
Osuudet osakkuusyrityksissä		3 160	3 012
Osuudet omistusyhteisyrityksissä		3 215	3 215
Muut osakkeet ja osuudet	12, 14	1 032 760	964 133
		1 113 180	1 126 897
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ		1 143 755	1 152 579
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Saamiset			
Pitkäaikaiset saamiset			
Saamiset, omistusyhteisyritykset		2 000	2 000
Lainasaamiset, konserni	15	369 480	257 500
		371 480	259 500
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset		31 887	42 042
Lyhytaikaiset saamiset, konserni		7 182	1 026
Muut saamiset		10 534	10 272
Siirtosaamiset	16	29 139	14 304
		78 742	67 644
Rahat ja pankkisaamiset		62 907	65 568
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ		513 129	392 712
VASTAAVAA YHTEENSÄ		1 656 884	1 545 291
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA			
Peruspääoma	18	280 000	280 000
Toimintapääoma		154 644	154 644
Pääomarahasto		436 762	412 477
Käyvän arvon rahasto		99 048	138 126
Muut sidotut rahastot	19	58 934	46 725
Vapaat rahastot	20	245 067	137 526
Muu oma pääoma			
Edellisten tilikausien ylijäämä	18	25 991	41 931
Tilikauden ylijäämä	18	1 583	1 560
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		1 302 029	1 212 989
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Lainat rahoituslaitoksilta		262 500	265 000
ALV-kompensaatiovelka		3 067	2 569
Investointiavustusten palautusvastuu		1 918	0
Muut pitkäaikaiset velat		6 115	0
		273 601	267 569
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Lainat rahoituslaitoksilta		2 500	2 500
Saadut ennakot		30 323	26 849
Ostovelat		11 976	7 160
Velat saman konsernin yrityksille		55	152
Investointiavustusten palautusvastuu		1 809	0
Muut velat		15 425	10 167
Siirtovelat		19 165	17 906
		81 253	64 733
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		354 854	332 302
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		1 656 884	1 545 291

SÄÄTIÖN RAHOITUSLASKELMA, 1 000 €

	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Varsinaisen toiminnan kulujaämä	-225 605	-242 156
Edelliseen sisältyvät poistot	9 347	8 416
Käyttöpääoman muutos		
Korottomien saamisten muutos	-7 659	-9 885
Korottomien velkojen muutos	16 647	-8 122
Varsinaisen toiminnan rahavirta	-207 270	-251 746
Varainhankinnan rahavirta	10 574	10 135
Saadut yleisavustukset	229 030	236 563
Maksetut välittömät verot	-218	-18
TOIMINNAN RAHAVIRTA (A)	32 116	-5 065
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-14 240	-8 920
Saadut investointiavustukset	658	2 064
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	12	160
Investoinnit sijoituksiin	-404 538	-161 688
Luovutustulot sijoituksista	392 610	190 429
Sijoitusten muut nettotuotot	-2 083	1 497
Annetut lainat	-28 980	-257 500
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA (B)	-56 562	-233 958
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Oman pääoman muutokset	24 285	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen nostot	0	267 500
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-2 500	0
Omakatteisten rahastojen rahoituksen rahavirta	0	-37
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA (C)	21 785	267 463
RAHAVAROJEN MUUTOS (A+B+C)	-2 661	28 440
Rahavarat tilikauden alussa	65 568	37 091
Rahavarat tilikauden lopussa	62 907	65 568
Omakatteisten rahastojen rahavarat tilikauden alussa	0	37
Omakatteisten rahastojen rahavarat tilikauden lopussa	0	0
RAHAVAROJEN MUUTOS	-2 661	28 440

KONSERNITULOSLASKELMA, 1 000 €

	Liite	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
VARSINAINEN TOIMINTA			
Tuotot			
Avustustuotot	2	93 731	95 423
Liiketoiminnan tuotot		31 353	34 103
Muut tuotot		18 329	11 302
		143 412	140 828
Kulut			
Henkilöstökulut	4	227 149	236 790
Poistot ja arvonalentumiset	7	24 484	23 132
Muut kulut	5	116 192	106 916
		367 825	366 839
Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta		-20	155
VARSINAISEN TOIMINNAN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		-224 433	-225 856
VARAINHANKINTA			
Tuotot			
Lahjoitukset		11 004	10 676
Kulut			
Varainhankinnan kulut		430	540
Varainhankinta yhteensä		10 574	10 135
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ VARAINHANKINNAN JÄLKEEN		-213 859	-215 721
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA			
Tuotot		104 881	25 469
Kulut		13 861	8 030
Sijoitus- ja rahoitustoiminta yhteensä		91 020	17 439
YLEISAVUSTUKSET			
Yliopistolain mukainen valtionrahoitus		229 030	236 563
YLIJÄÄMÄ ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA, VEROJA JA VÄHEMMISTÖOSUUKSIA		106 191	38 281
TILINPÄÄTÖSSIIRROT			
Sidottujen rahastojen muutos		-12 210	-10 918
Tuloverot	8	663	2 679
Vähemmistöosuudet		-5	-3
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ		93 313	24 680

KONSERNITASE, 1 000 €

	Liite	31.12.2017	31.12.2016
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	9	1 307	1 107
Aineelliset hyödykkeet	10		
Maa- ja vesialueet		39 022	41 116
Rakennukset ja rakennelmat		310 305	310 827
Koneet ja kalusto		48 492	40 921
Muut aineelliset hyödykkeet		2 892	2 311
Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat		104 820	65 582
		505 531	460 757
Sijoitukset	13		
Osuudet osakkuusyhtiöissä		5 415	5 429
Muut osakkeet ja osuudet	12, 14	1 032 760	964 133
		1 038 175	969 562
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ		1 545 013	1 431 425
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus		16	25
Saamiset			
Pitkäaikaiset saamiset		1 277	1 335
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset		34 537	43 402
Muut saamiset		13 317	13 146
Siirtosaamiset	16	30 136	16 561
		77 990	73 108
Rahoitusarvopaperit		3 579	11 929
Rahat ja pankkisaamiset		84 074	88 866
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ		166 936	175 264
VASTAAVAA YHTEENSÄ		1 711 949	1 606 689
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA	18		
Peruspääoma		280 000	280 000
Toimintapääoma		154 644	154 644
Pääomarahasto		436 762	412 477
Käyvän arvon rahasto		99 048	138 126
Muut sidotut rahastot	19	58 934	46 725
Vapaat rahastot	20	245 067	137 526
Edellisten tilikausien ylijäämä	18	51 583	59 085
Tilikauden ylijäämä	18	3 555	10 384
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		1 329 593	1 238 966
VÄHEMMISTÖOSUUDET		94	89
VIERAS PÄÄOMA	21		
Pitkäaikainen			
Lainat rahoituslaitoksilta		271 530	274 589
Saadut ennakot		4 986	2 569
Muut velat		6 115	0
Pitkäaikainen vieras pääoma		282 631	277 158
Lyhytaikainen			
Lainat rahoituslaitoksilta		3 101	3 133
Saadut ennakot		33 855	29 234
Ostovelat		15 116	18 438
Laskennalliset verovelat		7 543	7 367
Muut velat		18 360	11 939
Siirtovelat		21 656	20 364
Lyhytaikainen vieras pääoma		99 631	90 476
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		382 262	367 634
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		1 711 949	1 606 689

KONSERNIRAAHOITUSLASKELMA, 1 000 €

	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Varsinaisen toiminnan kulujäämä	-224 413	-226 011
Edelliseen sisältyvät poistot	24 484	23 132
Käyttöpääoman muutos		
Vaihto-omaisuuden muutos	9	-2
Korottomien saamisten muutos	-4 825	-10 144
Korottomien velkojen muutos	17 379	-4 345
Varsinaisen toiminnan rahavirta	-187 365	-217 370
Varainhankinnan rahavirta	10 574	10 135
Saadut yleisavustukset	229 030	236 563
Maksetut välittömät verot	-243	-3 566
TOIMINNAN RAHAVIRTA (A)	51 996	25 763
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-85 997	-75 622
Saadut investointiavustukset	658	2 064
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	21 141	160
Investoinnit sijoituksiin	-22 103	9 019
Sijoitusten muut nettotuotot	-33	17 439
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA (B)	-86 333	-46 940
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Oman pääoman muutokset	24 285	3 162
Lainakannan muutokset		
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-32	-45 306
Pitkäaikaisten lainojen nostot	0	101 008
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-3 060	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA (C)	21 194	58 864
RAHAVAROJEN MUUTOS (A+B+C)	-13 143	37 686
Rahavarat tilikauden alussa	100 796	63 073
Rahavarat tilikauden lopussa	87 653	100 796
Omakatteisten rahastojen rahavarat tilikauden alussa	0	37
Omakatteisten rahastojen rahavarat tilikauden lopussa	0	0
RAHAVAROJEN MUUTOS	-13 143	37 686

Aalto-korkeakoulusäätiö

Aalto-korkeakoulusäätiö muodostaa konsernin, jonka kotipaikka on Helsinki.

Aalto-korkeakoulusäätiön tilinpäätös on saatavilla Aalto-korkeakoulusäätiön tiloista Otakaari 24, 02150 Espoo.

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Säätiön tilinpäätös on laadittu noudattaen kirjanpitolakia (1336/1997) ja opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) antamaa Yliopistojen taloushallinnon koodistoa (1/500/2013). Rahoitusvaroja ja -velkoja koskevat liitetiedot esitetään soveltuvin osin IFRS 7 -standardin mukaisina.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavien aineelliset ja aineettomat hyödykkeet arvostetaan hankintamenoon, josta vähennetään kertyneet suunnitelman mukaiset poistot. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomista hyödykkeistä tasapoistona ja aineellisista hyödykkeistä tasapoistona tai menojäännöspoistoina. Aktivoitavan omaisuuden hankintameno on 10 000 euroa.

Suunnitelman mukaiset poistoaajat ovat:

Omaisuusryhmä	Poistomenetelmä	Poistoaika
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	4–10 vuotta
Rakennukset	Tasapoisto	23–40 vuotta
Pitkäkestoiset opetus- ja tutkimuslaitteet, raskaat työkoneet	Tasapoisto	10–15 vuotta
Koneet, laitteet ja kalusteet	Tasapoisto/ menojäännöspoisto	4–5 vuotta/25 %

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoonsa tai sitä alempanaan jälleenhankintahintaan tai todennäköiseen myyntihintaan.

Sijoitus- ja rahoitusomaisuuden arvostus

Sijoitus- ja rahoitusarvopaperit on arvostettu taseessa markkina-arvoon.

Vapaat rahastot

Vapaisiin rahastoihin siirretään vuosittainen sijoitustoiminnan ylijäämä. Siirto tehdään ennen tilinpäätöksen vahvistamista. Hallitus päättää rahastojen käytöstä yliopiston toiminnan rahoittamiseksi.

Käyvän arvon rahasto

Säätiön sijoitukset ovat pitkäaikaisia, joten säätiö käyttää sijoitusomaisuuden käyvän arvon muutosten kirjaamisessa taseen oman pääoman käyvän arvon rahastoa. Taseen vastaviin merkittyjen rahoitusvälineiden käypä arvo on luotettavasti määriteltävissä. Pitkäaikaiset ja olennaiset arvonalentumiset kirjataan tulosvaikutteisesti kuluksi.

Käyvän arvon hierarkia

Käyvän arvon hierarkia käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista ja -veloista jaetaan kolmeen hierarkiatasoon käyttäen yleisesti käytettäviä laskentamalleja.

Taso 1: Käyvät arvot perustuvat täysin samanlaisten omaisuuserien tai velkojen noteerattuihin hintoihin toimivilla markkinoilla.

Taso 2: Käyvät arvot perustuvat merkittävältä osin muihin tietoihin kuin tasoon 1 sisältyviin noteerattuihin hintoihin, mutta kuitenkin tietoihin, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle ovat todennettavissa joko suoraan tai epäsuorasti tai käypä arvo on laskettavissa markkinoilta saatavien hinta-komponenttien perusteella.

Taso 3: Käyvät arvot perustuvat omaisuuserää tai velkaa koskeviin tietoihin, jotka eivät perustu todennettavissa olevaan markkinatietoon. Merkittävien noteeraamattomien osakkeiden ja osuuksien erä ovat pääomarahastosijoitukset.

Rahoitusvarojen ja -velkojen esittäminen liitetiedoissa

Aalto-konserni esittää rahoitusvarat ja -velat luokiteltuina alla kuvattuja periaatteita noudattaen.

Rahoitusvarat on luokiteltu arvostusperiaatteiden määrittämistä ja esittämistä varten seuraaviin ryhmiin:

Rahoitusvarojen ryhmä	Instrumentit	Arvostusperiaate
1. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	Korko-, sähkö- ja valuuttajohdannaiset	Käypä arvo, arvomuutokset kirjataan tulosvaikutteisesti
2. Myytävissä olevat rahoitusvarat	Rahastosijoitukset ja sijoitukset joukkovelkakirjoihin	Käypä arvo, arvomuutokset kirjataan taseen käyvän arvon rahastoon
3. Lainat ja muut saamiset	Myynti- ja lainasaamiset, määräaikaistalletukset ja muut vastaavat saamiset	Jaksotettu hankintameno
4. Eräpäivään saakka pidettävät sijoitukset	Obligaatiot ja vastaavat	Jaksotettu hankintameno

Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen alkuperäisen hankinnan yhteydessä hankinnan tarkoituksen perusteella. Mikäli kyseessä on erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti, transaktiomenot sisällytetään rahoitusvarojen alkuperäisiin kirjanpitoarvoihin.

Rahoitusvelat on luokiteltu arvostuseriaatteiden määrittämistä varten seuraaviin ryhmiin:

Rahoitusvelkojen ryhmä	Instrumentit	Arvostuseriaate
1. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	Korko, sähkö- ja valuuttajohdannaiset	Käypä arvo, arvonmuutokset kirjataan tulosvaikutteisesti
2. Jaksotettuun hankintamenoon kirjatut rahoitusvelat	Velkakirja-instrumentit	Jaksotettu hankintameno

Vieraan pääoman menot kirjataan kuluiksi tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet.

Johdannaiset

Tilikauden aikana on käytetty korko-, sähkö- ja valuuttajohdannaisia. Johdannaissopimuksiin ei sovelleta suojauslaskentaa. Johdannaiset kirjataan vuodesta 2017 alkaen tulosvaikutteisesti KPL 5.2a §:ää noudattaen siten, että sekä realisoituneet että realisoitumattomat voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sille kaudelle, jonka aikana ne syntyvät. Vuoden 2016 vertailutietoja ei ole päivitetty tämän kirjaustavan mukaiseksi. Taseessa johdannaisten käyvät arvot sisältyvät pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin tai saamisiin. Aikaisemmin johdannaiset on käsitelty taseen ulkopuolisina erinä. Johdannaissopimusten vakuudeksi annettu käteinen on kirjattu taseeseen saamiseksi.

Arvonlisäverokompensaatioosaamisen käsittely

Opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM) korvaa yliopistoille yliopistolain mukaisesti niiden koulutuspalveluihin sekä muuhun kuin liiketaloudelliseen tutkimukseen liittyviin hankintoihin ja toimitilavuokriin sisältyvien arvonlisäverojen osuuden yliopistoille aiheutuneista kustannuksista. Säätiön juokseva kirjanpito tilikauden aikana on tehty arvonlisäveron osalta nettomenettelyllä. Arvonlisäverokompensaatiovelka OKM:ltä on kirjattu pitkäaikaisiin velkoihin ja se on laskettu ministeriön taloushallinnon koodiston periaatteiden mukaisesti.

Tuottojen tuloutuseriaatteet

Yliopiston varsinaisen toiminnan tuotot on tuloutettu syntyneiden kulujen suhteessa. Liiketoimintaa harjoittavien tytäryhtiöiden laskuttamaton liikevaihto on tuloutettu myytävän suorituksen arvioidun valmistumisasteen mukaan. Valmistumisasteen mukaista myyntituloa vastaava saaminen on kirjattu siirtosaamiin. Projektien ja koulutusohjelmien saamat ennakot on kirjattu saatuihin ennakoihin taseen lyhytaikaiseen vieraaseen pääomaan. Koulutusohjelmien liikevaihto on tuloutettu tilikausille kurssipäivien suhteessa.

Liiketoiminta

Liiketoiminnalla tarkoitetaan toimintaa, joka on verottajan toimesta määritelty elinkeinoverolain nojalla verotettavaksi elinkeinotoiminnaksi. Elinkeinotoimintaan kuuluvaksi on kirjanpidossa katsottu sellaiset erikseen elinkeinotoiminnaksi luokitellut projektit, jotka täyttävät verohallinnon määrittelemät elinkeinotoiminnan tuntomerkit.

Eläketurva

Henkilöstön lakisääteinen eläketurva on järjestetty ennen 1.1.1980 syntyneiden, kolmesta aiemmasta yliopistosta siirtyneiden työntekijöiden osalta Kevan kautta ja muiden työntekijöiden osalta ulkopuolisessa eläkevakuutusyhtiössä. Eläkemenot kirjataan kuluksi kertymisvuonna.

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu euro-määräiseksi tilinpäätöspäivän keskikurssiin.

Johdon palkat ja palkkiot

Johdon palkkoihin ja palkkioihin sisällytetään hallituksen jäsenten ja rehtorin palkat ja palkkiot sekä konsernin osalta konserniyhtiöiden hallitusten jäsenten ja toimitusjohtajien palkat ja palkkiot.

Pro forma -tuloslaskelma

Tasekirjan liitteenä on yliopiston pro forma -tuloslaskelma, jossa tuloslaskelman erät on ryhmitelty virallisesta tuloslaskelmakaavasta poikkeavasti paremman yleiskuvan antamiseksi. Pro forma -tuloslaskelmaa ei ole tilintarkastettu.

Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja laajuus

Konsernitilinpäätös on laadittu hankintamenomenetelmällä.

Tilinpäätökseen ei ole yhdistelty Otahalli Oy:tä (25,0 %) eikä Asunto Oy Kartanontanhuaa (31,45 %), koska yhtiöiden yhdisteleminen ei ole tarpeen oikean ja riittävän kuvan saamiseksi säätiökonsernin taloudellisesta asemasta. Säätiö omistaa kokonaan Hamilton Lane Aalto Fund SICAV S.à.r.l -nimisen vaihtuvapääomaisen yhtiömuotoisen rahaston. Rahasto toimii sijoitusrahastojen rahastona, minkä vuoksi sen tiedot näytetään tilinpäätöksessä rahastosijoituksissa ja yhtiön lukuja ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen. Rahaston vaikutus konsernin lukuihin näkyy konsernin sijoitusvarallisuudessa kuten muutkin sijoitusrahastot. Yhdistely ja sisäisten erien eliminointi eivät olennaisesti parantaisi oikeiden ja riittävien tietojen antamista.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, keskinäiset saamiset ja velat, keskinäiset omistukset samoin kuin sisäinen voitonjako on eliminoitu.

Konsernissa olevan liikearvon poisto-aika on viisi vuotta.

Ulkomaisen konserniyhtiön tuloslaskelma on muutettu EKP:n noteeraamaan tilikauden keskikurssiin ja tase on muutettu euromääräiseksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Muuntamisessa syntyneet kurssierot ja omistuksen eliminoinnissa syntyvä muuntoero on esitetty erässä ”Edellisten tilikausien ylijäämä”.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT, 1 000 €

	Säätiö 2017	Säätiö 2016	Konserni 2017	Konserni 2016
1. KOKONAISTUOTOT JA -KULUT				
Tuotot yhteensä	463 912	389 530	488 328	414 461
Kulut yhteensä	372 287	373 673	395 015	389 781
Erotus	91 625	15 857	93 313	24 680
2. AVUSTUSTUOTOT				
Tekesin avustustuotot	18 207	22 511	18 207	22 511
Suomen Akatemian avustustuotot	45 076	40 295	45 076	40 295
Euroopan unionin avustustuotot	18 688	20 908	18 688	20 908
Muut avustustuotot	11 695	11 603	11 695	11 709
Yhteensä	93 667	95 316	93 667	95 423
3. TULOSLASKELMA TOIMINNANALOITTAIN				
Koulutustoiminta				
Tuotot				
Avustustuotot	4 774	3 934		
Liiketoiminnan tuotot	447	391		
Muut tuotot	666	454		
	5 887	4 778		
Kulut				
Henkilöstökulut	26 819	27 288		
Poistot	1 334	1 159		
Muut kulut	6 635	6 096		
Osuus yhteisistä kuluista	25 243	25 531		
	60 032	60 073		
Koulutustoiminta yhteensä	-54 145	-55 295		
Tutkimustoiminta				
Tuotot				
Avustustuotot	86 920	89 375		
Liiketoiminnan tuotot	8 132	8 876		
Muut tuotot	12 133	10 306		
	107 185	108 557		
Kulut				
Henkilöstökulut	123 465	133 203		
Poistot	6 142	5 657		
Muut kulut	30 547	29 758		
Osuus yhteisistä kuluista	116 213	124 627		
	276 367	293 245		
Tutkimustoiminta yhteensä	-169 182	-184 688		
Taiteellinen toiminta				
Tuotot				
Avustustuotot	39	80		
Liiketoiminnan tuotot	4	8		
Muut tuotot	5	9		
	48	97		
Kulut				
Henkilöstökulut	599	547		
Poistot	30	23		
Muut kulut	148	122		
Osuus yhteisistä kuluista	564	512		
	1 341	1 205		
Taiteellinen toiminta yhteensä	-1 293	-1 109		
Muu yhteiskunnallinen toiminta				
Tuotot				
Avustustuotot	1 967	1 928		
Liiketoiminnan tuotot	184	191		
Muut tuotot	274	222		
	2 425	2 342		
Kulut				
Henkilöstökulut	2 033	2 046		
Poistot	101	87		
Muut kulut	503	457		
Osuus yhteisistä kuluista	1 913	1 914		
	4 550	4 504		
Muu yhteiskunnallinen toiminta yhteensä	-2 125	-2 162		

Yhteiset kulut

Henkilöstökulut	64 597	64 551
Poistot	1 741	1 490
Muut kulut	77 595	86 543
- siirretty toiminnanaloille	-143 933	-152 584

Yhteiset kulut yhteensä 0 0

4. HENKILÖSTÖKULUT

	Säätiö 2017	Säätiö 2016	Konserni 2017	Konserni 2016
Palkat ja palkkiot	182 919	188 776	191 395	196 679
Eläkekulut	29 314	30 950	30 859	32 432
Muut henkilösivukulut	5 279	7 910	5 573	8 304

Yhteensä 217 512 227 636 227 828 237 415

5. MUUT KULUT

	Säätiö 2017	Säätiö 2016	Konserni 2017	Konserni 2016
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	14 974	8 911	23 515	16 727
Toimitilakulut	47 668	64 847	17 623	21 034
Matkakulut	11 037	10 642	11 350	10 938
Palvelujen ostot	29 217	26 075	43 865	38 108
Muut kulut	12 534	12 504	19 756	19 910

Yhteensä 115 429 122 978 116 110 106 717

6. LIIKETOIMINNAN TULOSLASKELMA

Sisältää vain elinkeinotoiminnan

LIIKEVAIHTO 8 766 9 466

Materiaalit ja palvelut

Aineet, tarvikkeet ja tavarat	179	344
Ulkopuoliset palvelut	443	530
	622	874

Henkilöstökulut

Palkat ja palkkiot	2 099	2 295
Eläkekulut	353	386
Muut henkilösivukulut	711	864
	3 163	3 545

Poistot (EVL) 30 43

Liiketoiminnan muut kulut 3 980 4 691

VOITTO ENNEN VEROJA 970 313

Tuloverot 197 64

TILIKAUDEN VOITTO 773 249

7. POISTOT JA ARVONALENTUMISET

	Säätiö 2017	Säätiö 2016	Konserni 2017	Konserni 2016
Suunnitelman mukaiset poistot				
Aineettomat oikeudet	217	184	218	184
Rakennukset ja rakennelmat	24	31	12 432	11 335
Koneet ja kalusto	9 105	8 191	11 634	10 373
Muut aineelliset hyödykkeet	1	10	60	111
Lisäpoistot	0	0	141	744
Arvonalentumiset	0	0	0	384

Yhteensä 9 347 8 416* 24 484 23 132

* Lukua pienentää investointiavustusten osuus 1 197 084€.

8. TULOVEROT

	Säätiö 2017	Säätiö 2016	Konserni 2017	Konserni 2016
Tilikauden verot	218	64	499	1 946
Laskennallisten verojen muutos	0	0	164	733

Yhteensä 218 64 663 2 679

TASEEN LIITETIEDOT, 1 000 €

9. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	Säätiö 2017	Säätiö 2016	Konserni 2017	Konserni 2016
Aineettomat oikeudet				
Hankintameno 1.1.	1923	1550	1941	1568
Lisäykset	335	373	313	373
Vähennykset	-2	0	-2	0
Poistamaton hankintameno 31.12.	2 256	1 923	2 252	1 941
Kertyneet poistot 1.1.	-835	-651	-835	-651
Tilikauden poisto	-217	-184	-195	-184
Kertyneet poistot 31.12.	-1 052	-835	-1 030	-835
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 204	1 089	1 223	1 107
Liikearvo				
Hankintameno 1.1.	0	0	461	461
Lisäykset	0	0	87	0
Poistamaton hankintameno 31.12.	0	0	548	461
Kertyneet poistot 1.1.	0	0	-417	-396
Tilikauden poisto	0	0	-47	-22
Kertyneet poistot 31.12.	0	0	-464	-417
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	0	84	44
Muut pitkävaikutteiset menot ja ennakkomaksut				
Hankintameno 1.1.	202	1 369	202	1 369
Lisäykset	279	407	0	407
Vähennykset	-279	-1 574	0	-1 574
Poistamaton hankintameno 31.12.	202	202	202	202
Kertyneet poistot 1.1.	-202	-202	-202	-202
Tilikauden poisto	0	0	0	0
Kertyneet poistot 31.12.	-202	-202	-202	-202
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	0	0	0
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET YHTEENSÄ	1 204	1 089	1 307	1 107
10. AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Maa- ja vesialueet				
Hankintameno 1.1.	0	324	41 116	39 886
Lisäykset	0	0	207	2 630
Vähennykset	0	-324	-2 301	-1 400
Poistamaton hankintameno 31.12.	0	0	39 022	41 116
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	0	39 022	41 116
Rakennukset ja rakennelmat				
Hankintameno 1.1.	164	77	380 120	350 199
Lisäykset	0	87	25 410	29 977
Vähennykset	0	0	-13 464	-55
Poistamaton hankintameno 31.12.	164	164	392 066	380 120
Kertyneet poistot 1.1.	-75	-44	-69 294	-56 960
Tilikauden poisto	-24	-31	-12 467	-11 649
Lisäpoisto	0	0	0	-685
Kertyneet poistot 31.12.	-100	-75	-81 761	-69 294
Kirjanpitoarvo 31.12.	64	88	310 305	310 827
Koneet ja kalusto				
Hankintameno 1.1.	69 630	62 041	101 046	90 660
Lisäykset *	15 528	9 942	19 959	12 756
Investointiavustukset	0	-2 064	0	-2 064
Muut vähennykset	-121	-290	-852	-307
Poistamaton hankintameno 31.12.	85 037	69 630	120 153	101 046
Kertyneet poistot 1.1.	-48 301	-40 110	-60 125	-49 699
Tilikauden poisto	-8 996	-8 191	-11 535	-10 427
Muuntoero	0	0	-2	1
Kertyneet poistot 31.12.	-57 297	-48 301	-71 662	-60 125
Kirjanpitoarvo 31.12.	27 740	21 328	48 492	40 921

* Sisältää investointiavustusten palautusta omaisuusarvoon 3 093 440 €.

Muut aineelliset hyödykkeet				
Hankintameno 1.1.	25	35	2 728	2 515
Lisäykset	191	0	781	0
Vähennykset	0	-10	0	213
Poistamaton hankintameno 31.12.	216	25	3 509	2 728
Kertyneet poistot 1.1.	0	0	-417	-247
Tilikauden poisto	-1	0	-201	-160
Lisäpoisto	0	0	0	-10
Kertyneet poistot 31.12.	-1	0	-618	-417
Kirjanpitoarvo 31.12.	215	25	2 892	2 311

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat				
Hankintameno 1.1.	3 152	4 521	65 582	32 577
Lisäykset *	4 930	3 522	45 969	37 896
Vähennykset	-6 730	-4 892	-6 730	-4 892
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 352	3 152	104 820	65 582
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 352	3 152	104 820	65 582

* Sisältää investointiavustusten palautusta omaisuusarvoon 999 659 €.

AINEELLISET HYÖDYKKEET YHTEENSÄ 29 370 24 593 505 531 461 270

11. INVESTOINTIAVUSTUKSET

	Säätiö 2017	Säätiö 2016
Suomen Akatemia	658	2 064
Yhteensä	658	2 064

Saatujen investointiavustusten palautusvastuu 31.12.2017 on 3 727 509 € (vuonna 2016 4 093 098 €).

12. RAHOITUSARVOPAPERIT	Säätiö 2017	Säätiö 2016	Konserni 2017	Konserni 2016
Markkina-arvo	1 027 907	960 874	1 031 575	973 127
Kirjanpitoarvo	1 027 907	960 874	1 031 486	972 804
Erotus	0	0	89	323

Rahoitusarvopaperit sisältyvät taseen erään Muut osakkeet ja osuudet. Taseen Muut osakkeet ja osuudet -erä sisältää rahoitusarvopapereiden lisäksi 3 603 112 €:n edestä yliopiston varsinaiseen toimintaan liittyviä asunto- ja muita osakkeita.

13. SJOITUSTEN LISÄYKSET JA VÄHENNYKSET

	Säätiö 2017	Säätiö 2016	Konserni 2017	Konserni 2016
Osuudet saman konsernin yrityksissä				
Kirjanpitoarvo 1.1.	156 538	154 860	0	0
Lisäykset	1 758	1 678	0	0
Vähennykset	-83 000	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	75 295	156 538	0	0
Osuudet osakkuusyhteisöissä				
Kirjanpitoarvo 1.1.	3 012	2 863	5 283	3 144
Lisäykset	148	289	127	2 305
Vähennykset	0	-141	0	-141
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 160	3 012	5 410	5 308
Osuudet omistusyhteisöissä				
Kirjanpitoarvo 1.1.	3 215	3 215	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 215	3 215	0	0

Muut osakkeet ja osuudet

Kirjanpitoarvo 1.1.	964 133	942 684	964 133	942 684
Lisäykset	505 236	209 740	505 236	209 740
Vähennykset	-436 609	-188 291	-436 609	-188 291
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 032 760	964 133	1 032 760	964 133

14. SIOJITUSVARALLISUUS	Kotipaikka	Hankinta-arvo 31.12.	Markkina-arvo 31.12.	Kirjanpitoarvo 31.12.
Sijoitussalkku				
Muut osakkeet ja osuudet				
Aktia Emerging Market Local Currency Bond	Suomi	31 134	34 445	34 445
Aktia Emerging Market Local Currency Frontier Bond	Suomi	18 019	18 644	18 644
AQR Managed Futures Offshore Fund Ltd.	Caymansaaret	20 000	20 104	20 104
AQR Style Premia Offshore Fund Ltd.	Caymansaaret	20 000	21 787	21 787
BlueBay Emerging Market Investment Grade Corporate Bond Fund	Luxemburg	11 582	13 213	13 213
Capital Four Invest European Loan & Bond Fund	Luxemburg	42 835	46 931	46 931
db x-trackers - DJ Stoxx 600 UCITS ETF	Luxemburg	74 092	74 732	74 732
Eaton Vance Parametric Emerging Markets	Irlanti	26 536	33 471	33 471
eQ Europe Stock Index	Suomi	57 464	77 677	77 677
Evli Euro Liquidity	Suomi	40 561	41 738	41 738
Evli Finnish Small Cap	Suomi	10 103	20 374	20 374
Hamilton Lane Aalto Fund	Luxemburg	4 410	4 410	4 410
Investec Emerging Markets Local Currency Debt	Luxemburg	25 131	25 701	25 701
iShares Core MSCI EM IMI UCITS ETF	Irlanti	26 262	28 545	28 545
iShares Core MSCI Japan IMI UCITS ETF	Irlanti	43 778	48 041	48 041
iShares Edge MSCI EM Minimum Volatility UCITS ETF	Irlanti	9 557	11 283	11 283
iShares MSCI EM Small Cap UCITS ETF	Irlanti	10 804	12 786	12 786
iShares Core S&P 500 UCITS ETF	Irlanti	78 822	82 226	82 226
JPMorgan Emerging Markets Debt Fund	Luxemburg	50 869	59 316	59 316
Lyxor Stoxx European 600 Banks UCITS ETF	Ranska	4 989	4 986	4 986
Mirae Asia Great Consumer Equity Fund	Luxemburg	16 256	20 246	20 246
Muzinich Enhancedyield Short-Term Fund	Irlanti	34 217	37 834	37 834
Nomura US High Yield Bond Fund	Irlanti	6 000	6 811	6 811
OP-Euro A	Suomi	36 990	36 991	36 991
OP-Likvidi A	Suomi	10 002	9 987	9 987
OP-Obligaatio Prima A	Suomi	33 457	34 657	34 657
Robeco Investment Grade Corporate Bonds IH	Luxemburg	6 273	7 400	7 400
Robeco Investment Grade Corporate Bonds OIH	Luxemburg	28 686	29 833	29 833
Robeco Lux-o-rente IH	Luxemburg	16 000	15 205	15 205
SEB Nordic Small Cap Fund	Luxemburg	7 627	16 426	16 426
SPDR S&P U.S. Financials Select Sector UCITS ETF	Irlanti	4 001	4 237	4 237
Vanguard FTSE Developed Europe ex UK UCITS ETF	Irlanti	31 918	33 514	33 514
Vanguard S&P 500 UCITS ETF	Irlanti	64 942	68 461	68 461
Lyhytaikaiset saamiset				
Muut saamiset ja siirtosaamiset		15 696	15 696	15 696
Rahat ja pankkisaamiset				
Määräaikaistalletukset ja käteinen		33 444	33 444	33 444
Sijoitustoiminnan sijoitukset yhteensä		952 457	1 051 151	1 051 151
Varsinaisen toiminnan sijoitukset				
Muut osakkeet ja osuudet				
Evli Euro Liquidity	Suomi	12 208	12 562	12 562
OP-Euro A	Suomi	14 584	14 584	14 584
Asunto- ja muut osakkeet	Suomi	3 603	3 603	3 603
Varsinaisen toiminnan sijoitukset yhteensä		30 395	30 749	30 749
Muut osakkeet ja osuudet yhteensä		933 712	1 032 760	1 032 760

Aalto-korkeakoulusäätiö sijoittaa vain rahastoihin joiden kotipaikka on sitoutunut automaattiseen verotietojen vaihtoon OECD:n raportointistandardien (CRS) mukaan. Sijoitusvarallisuus sisältyy taseen eriin Muut osakkeet ja osuudet sekä Rahat ja pankkisaamiset.

15. LAINASAAMISET	Säätiö 2017	Säätiö 2016	Konserni 2017	Konserni 2016
Pitkäaikaiset lainasaamiset				
Lainasaamiset konserniyhtiöiltä	369 480	257 500	0	0
Lainasaamiset omistusyhteisyrityksiltä	2 000	2 000	1 000	1 000
Yhteensä	371 480	259 500	1 000	1 000

Aalto-korkeakoulusäätiön on myöntänyt lainoja 100 % omistamilleen tytäryhtiöille Aalto-yliopistokiinteistöt Oy:lle, Aalto-yliopiston kampuspalvelut Oy:lle sekä Otakeskus Holding Oy:lle. Myönnettyt lainat ovat kertalyhenteisiä ja erääntyvät sopimuksen mukaan 5–10 vuoden kuluttua nostosta.

16. MYNTISAAMISET JA SIIRTOSAAMISET	Säätiö 2017	Säätiö 2016	Konserni 2017	Konserni 2016
Myyntisaamiset				
Alle 30 pv	26 959	31 487	29 294	32 847
30–180 pv	3 846	8 649	3 902	8 649
180–360 pv	339	491	343	491
Yli 360 pv	742	1 415	998	1 415
Yhteensä	31 887	42 042	34 537	43 402

Siirtosaamiset				
Korkosaamiset	0	0	27	25
Laskuttamattomat saamiset	12 935	12 618	12 935	12 891
Muut siirtosaamiset	16 204	1 686	17 174	3 644
Yhteensä	29 139	14 304	30 136	16 561

17. ARVONLISÄVEROKOMPENSAATIO	Säätiö 2017	Säätiö 2016		
--------------------------------------	--------------------	--------------------	--	--

Arvonlisäverokompensatioon oikeuttavat bruttomenot				
Tuloslaskelman kulut	102 193	111 407		
Aktivoinnit taseen pysyviin vastaaviin	17 367	11 171		
Yhteensä	119 560	122 578		

Kompensoitavat arvonlisäverot				
--------------------------------------	--	--	--	--

Tuloslaskelman kuluista	19 097	21 011		
Aktivoinneista taseen pysyviin vastaaviin	3 261	2 162		
Kompensoitava alv	22 358	23 174		

OKM:ltä saatu alv-kompensatio	24 405	24 194		
Tilikauden alv-kompensatiovelka	-2 047	-1 020		

Alv-kompensaationsaatava/-velka 1.1.	-2 569	-1 999		
OKM:n alv-kompensaatiotilitys	1 549	451		
Tilikauden alv-kompensatiovelka	-2 047	-1 020		
Alv-kompensatiovelka 31.12.	-3 067	-2 569		

18. OMA PÄÄOMA	Säätiö 2017	Säätiö 2016	Konserni 2017	Konserni 2016
-----------------------	--------------------	--------------------	----------------------	----------------------

Oma pääoma				
Peruspääoma 1.1.	280 000	280 000	280 000	280 000
Peruspääoma 31.12.	280 000	280 000	280 000	280 000
Pääomarahasto 1.1.	412 477	412 477	412 477	412 477
Lisäykset, valtion vastinraha	24 285	0	24 285	0
Pääomarahasto 31.12.	436 762	412 477	436 762	412 477
Toimintapääoma 1.1.	154 644	154 644	154 644	154 644
Toimintapääoma 31.12.	154 644	154 644	154 644	154 644
Käyvän arvon rahasto 1.1.	138 126	105 360	138 126	105 360
Arvostuskirjaukset	-39 079	32 766	-39 079	32 766
Käyvän arvon rahasto 31.12.	99 048	138 126	99 048	138 126
Sidotut rahastot 1.1.	46 725	35 806	46 725	35 806
Tuotot-kulut	12 210	10 918	12 210	10 918
Sidotut rahastot 31.12.	58 934	46 725	58 934	46 725
Omakatteiset rahastot 1.1.	0	37	0	37
Tuotot-kulut	0	-37	0	-37
Omakatteiset rahastot 31.12.	0	0	0	0
Muut rahastot 1.1.	137 526	0	137 526	0
Siirto Tenure Track-rahastoon	17 500	0	17 500	0
Siirto Sijoitustoiminnan ylijäämien rahastoon	90 041	137 526	90 041	137 526
Muut rahastot 31.12.	245 067	137 526	245 067	137 526
Ylijäämä 1.1.	43 491	165 160	69 323	182 470
Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut	0	0	-386	-156
Siirto Tenure Track-rahastoon	-17 500	-123 229	-17 500	-123 229
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	25 991	41 931	51 866	59 241
Tilikauden ylijäämä	91 625	15 857	93 313	24 378
Siirto Sijoitustoiminnan ylijäämien rahastoon	-90 041	-14 297	-90 041	-14 297
Tilikauden ylijäämä rahastosiirron jälkeen	1 583	1 560	3 239	10 384
Ylijäämä 31.12.	27 574	43 491	55 138	69 323
Oma pääoma yhteensä	1 302 029	1 212 989	1 329 593	1 238 966

19. SIDOTUT RAHASTOT	Rahaston oma pääoma 1.1.2017	Sidotun rahaston tuotto	Saadut lahjoitukset	Rahaston käyttö tilikaudella	Rahaston oma pääoma 31.12.2017
Kauppatieteellisen alan sidotut rahastot					
Helsingin kauppakorkeakoulun stipendirahastot	16 870	1 030	0	-151	17 748
Matti Lehden nimikkorahasto	130	8	0	-8	130
Helsingin kauppakorkeakoulun palvelutoimintarahasto	5 371	328	0	0	5 698
Helsingin kauppakorkeakoulun yliopistorahasto	115	7	0	0	122
Teknillisen alan sidotut rahastot					
Professori E. J. Nyströmin rahasto	1 843	112	0	-10	1 946
Vuorineuvos Sundbergin laaturahasto	103	7	0	-3	107
Yritystoiminnan tukirahasto	1 370	84	0	0	1 454
Fabian Ahvenaisen rahasto	644	39	0	-10	673
Professori Hanneliuksen rahasto	31	2	0	-2	31
Teräsbetoni Oy:n rahasto	73	4	0	-3	74
Insinöörien matka-apurahasto	97	6	0	-8	95
Oy Atlas Diesel Ab:n rahasto	85	5	0	-8	82
Arkkitehti Väinö Vähäkallion stipendirahasto	998	61	0	-61	998
Arkkitehti Annikki Paasikiven stipendirahasto	1 914	117	0	-117	1 914
Teknos Winter Oy:n rahasto	89	5	0	0	94
Oiva Allan Pölkkyksen rahasto	103	6	0	-3	106
Aleksander ja Lucie Lampénin rahasto	2 192	134	0	-72	2 253
Oy Strömberg Ab:n rahasto	42	3	0	0	45
Yhdistetty opiskelijarahasto	76	5	0	0	81
Kansallis-Osake-Pankin rahasto	99	6	0	0	105
Julius Tallbergin rahasto	156	10	0	0	165
Ernst Wirtzenin rahasto	155	9	0	0	164
DI Marja-Terttu Tanttisen rahasto	14	0	0	0	14
RAPAL-apurahat	11	0	0	0	11
Paloturvallisuustekniikan professuuri	546	2	0	-39	509
Vesitalouden vesi- ja kehitysrachasto	400	2	400	-188	614
Mide	209	1	0	-64	146
Talotekniikan rahasto	87	5	0	-2	91
Maa- ja vesitekniikan tuki ry	307	1	0	-41	267
Alumnirahasto	18	1	0	0	19
Puurakentaminen	1	0	0	0	1
Energiatekniikan professuuri	1	0	0	0	1
Kaute	43	0	0	0	43
Tapani Järvisen Ympäristötekniikan rahasto	54	0	0	-11	42
Puunjalostustekniikan Prof. Maloney	65	0	0	0	65
Taideteollisen alan sidotut rahastot					
Helmi Grönlundin rahasto	435	27	0	0	462
Professori Nils Erik Wickbergin rahasto	794	48	0	-26	816
Arkkitehtien matka-apurahasto	48	3	0	-3	48
Painopistealueet					
Campus Delelopment	0	0	30	0	30
Global Business Dynamics	0	0	100	0	100
HAIC-stipendit	0	0	20	0	20
ICRI-SC CARS	0	0	168	-7	161
Työelämäprofessuuri	0	0	300	0	300
Valtion vastinrahakelpoinen varainhankinta vuosina 2014–2017					
Teknistieteellinen koulutusala, pääoman käytävä	7 964	32	2 538	0	10 534
Taiteellinen koulutusala, pääoman käytävä	336	1	800	0	1 137
Kauppatieteellinen koulutusala, pääoman käytävä	2 304	9	2 488	0	4 801
Koulutusaloille kohdentamaton, pääoman käytävä	534	2	4 081	0	4 617
Sidotut rahastot yhteensä	46 724	2 123	10 924	-837	58 934

Sidottujen rahastojen varat käytetään apurahojen jakamiseen opiskelijoille ja henkilökunnalle sekä yliopiston toimintaan lahjoittajien kohdistamalla tavalla. Rahastot on ryhmitelty koulutusaloittain niiden käyttötarkoitusten mukaan. Rahastojen pääomalle tuloutetaan vuosittain sijoitustoiminnan tuoton mukainen tuotto.

20. VAPAAT RAHASTOT	Rahaston oma pääoma 1.1.2017	Siirretty pääoma	Rahaston käyttö tilikaudella	Rahaston oma pääoma 31.12.2017
Sijoitustoiminnan ylijäämien rahasto	137 526	90 041	0	227 567
Tenure Track -rahasto	0	17 500	0	17 500
Yhteensä	137 526	107 541	0	245 067

21. VIERAS PÄÄOMA	Säätiö 2017	Säätiö 2016	Konserni 2017	Konserni 2016
Pitkäaikainen vieras pääoma				
Lainat rahoituslaitoksilta	262 500	265 000	271 530	274 589
Lyhytaikainen vieras pääoma				
Lainat rahoituslaitoksilta	2 500	2 500	3 101	3 133
Siirtovelat				
Lomapalkkavelka	16 662	17 058	17 875	18 170
Verovelka	199	46	352	342
Muut siirtovelat	2 305	803	3 429	1 852
Yhteensä	19 165	17 906	21 656	20 364

MUUT LIITETIEDOT, 1 000 €

22. LEASINGVASTUUT	Säätiö 2017	Säätiö 2016	Konserni 2017	Konserni 2016
Seuraavalla tilikaudella erääntyvät maksut	241	398	498	622
Myöhemmin erääntyvät maksut	124	317	502	663
Yhteensä	365	714	1 000	1 286

23. VUOKRAVASTUUT (sis. alv)	Säätiö 2017	Säätiö 2016	Konserni 2017	Konserni 2016
Seuraavalla tilikaudella erääntyvät maksut	11 734	11 711	12 990	13 099
Myöhemmin erääntyvät maksut	13 137	11 706	14 963	21 480
Yhteensä	24 871	23 418	27 952	34 579

24. SJOITUSSITOUKSET	Säätiö 2017	Säätiö 2016
Sijoitussitoumusta jäljellä 1 000 €		
Hamilton Lane Aalto Fund SICAV S.à.r.l, Luxemburg	145 590	0
Sitovat sitoumukset, joita ei ole vielä maksettu, mutta joihin on sitouduttu voimassa olevin sopimuksin.		

25. JOHDANNAISSOPIMUKSET

Konsernin johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia sekä sähkö- ja valuuttajohdannaisia. Johdannaisiin ei sovelleta suojauslaskentaa. Sopimukset pidetään lähtökohtaisesti sopimuskauden loppuun. Mikäli jokin sopimus päätettäisiin ennen aikaisesti, yliopisto on sitoutunut maksamaan päättämisestä vastapuolelle aiheutuvat purkukustannukset. Koronvaihtosopimuksilla suojataan säätiön lainasalkkua markkina-korkojen nousulta vaihtamalla lainasopimusten vaihtuva korko kiinteäksi. Nykyiset sopimukset erääntyvät vuosina 2018-2027. Sopimuksista osa alkaa vasta tilikauden päättymisen jälkeen. Korkojohdannaisia käytetään vain suojaavaan tarkoitukseen. Korkosuojaussopimusten ja suojattavien lainojen ehdot eivät ole yhteneväiset ja siksi johdannaiset kirjataan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Osassa koronvaihtosopimuksia suojauksen pääoma laskee sopimuskauden aikana. Yliopiston tytäryhtiö Aalto-yliopistokiinteistöt Oy käyttää sähköjohdannaisia suojautuakseen sähkön hinnan vaihteluilta. Tilinpäätöshetkellä sähkösuojauksia on tehty vuosille 2018-2020. Säätiön sijoitustoiminnassa johdannaisia voidaan käyttää sijoitusstrategian mukaisesti kolmeen käyttötarkoitukseen: suojaustarkoitukseen, allokaatiomuutoksiin tai sijoitustoiminnan tehokkaampaan toteuttamiseen. Vuonna 2017 sijoitustoiminnassa on käytetty valuuttajohdannaisia sijoitussalkun valuuttariskien suojaamiseen. Tilinpäätöshetkellä avoimien johdannaisoppimusten kohde-etuusarvot sekä käyvät arvot on esitetty alla.

Sähköjohdannaiset	Säätiö 2017	Säätiö 2016	Konserni 2017	Konserni 2016
Sähköjohdannaiset Määrä (MWh)	0	0	65 064	93 715
Sopimusten käypä arvo 1 000 €	0	0	-120	-374

Koronvaihtosopimukset

Sopimusten nimellisarvo 1 000 €	196 664	203 941	196 664	203 941
Sopimusten käypä arvo 1 000 €	-6 314	-10 101	-6 314	-10 101

Valuuttajohdannaiset

Sopimusten nimellisarvo 1 000 €	25 203	0	25 203	0
Sopimusten käypä arvo 1 000 €	271	0	271	0

26. VELAT, JOIDEN VAKUUDEKSI ON ANNETTU KIINNITYKSIÄ KIINTEISTÖÖN

	Säätiö 2017	Säätiö 2016	Konserni 2017	Konserni 2016
Rahalaitoslainat	0	0	7 540	7 710
Muut lainat	0	0	4 500	4 747
Yhteensä	0	0	12 040	12 457

27. VELAT, JOIDEN VAKUUDEKSI ON ANNETTU OSAKKEITA

	Säätiö 2017	Säätiö 2016	Konserni 2017	Konserni 2016
Rahalaitoslainat	0	0	0	35 000
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo	0	0	0	5 943

28. VELAT, JOTKA ERÄÄNTYVÄT MYÖHEMMIN KUIN VIIDEN VUODEN KULUTTUA

	Säätiö 2017	Säätiö 2016	Konserni 2017	Konserni 2016
Rahalaitoslainat	153 634	165 623	161 281	173 694

29. ALV-PALAUTUSVASTUU

Säätiön omistamat yhtiöt ovat tehneet alv-vähennykset kiinteistöinvestoinneistaan ja niihin liittyvä velvoite tarkistaa tehtyä vähennystä, jos jonkin kiinteistön käyttötarkoitus muuttuu. Vuonna 2009 Senaatti-kiinteistöiltä siirtyneen kiinteistövarallisuuden alv-palautusvastuuta ei siirretty konserniin kuuluvalla yhtiöllä (pl. keskeneräisenä luovutettu Metallimiehenkuja 10).

Alv-palautusvastuu 31.12.	Säätiö 2017	Säätiö 2016	Konserni 2017	Konserni 2016
Valmiit hankkeet (10 vuoden tarkistuskausi)	151	182	24 521	22 425
Keskeneräiset hankkeet	0	0	24 859	14 789
Tarkistusvastuut yhteensä 31.12.	151	182	49 380	37 214

Palautusvastuun alaisen investoinnin alv

Valmiit hankkeet (10 vuoden tarkistuskausi)	227	303	37 950	31 062
Keskeneräiset hankkeet	0	0	24 859	14 789
Yhteensä	227	303	62 809	45 851

30. RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN

ARVOT LUOKITTAIN

	Säätiö 2017	Säätiö 2016	Konserni 2017	Konserni 2016
Rahoitusvarat				
Käypään arvoon arvostettavat				
Myytavissä olevat rahoitusvarat				
Taso 1	1 024 747	960 873	1 028 326	973 127
Taso 2	0	0	0	0
Taso 3	4 410	0	4 410	0
Yhteensä	1 029 157	960 873	1 032 736	973 127
Johdannaiset				
Taso 1	0	0	0	0
Taso 2	271	0	321	0
Taso 3	0	0	0	0
Yhteensä	271	0	321	0
Rahoitusvelat				
Käypään arvoon arvostettavat				
Johdannaiset				
Taso 1	0	0	0	0
Taso 2	6 314	0	6 484	10 475
Yhteensä	6 314	0	6 484	10 475
Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat				
Velkakirjainstrumentit				
Taso 1	0	0	0	0
Taso 2	265 000	267 500	274 631	0
Yhteensä	265 000	267 500	274 631	0

31. RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Riskienhallinta on olennainen osa Aalto-yliopiston johtamisjärjestelmää ja riskienhallinta tukee yliopiston strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttamista. Aalto-yliopiston riskienhallinnan periaatteet sekä riskienhallinnan prosessit ja vastuut määritellään säätiön hallituksen hyväksymässä riskienhallintapolitiikassa. Taloudellisten riskien hallinnoinnin pääperiaatteet ja riskilimiitit on lisäksi määriteltävä säätiön hallituksen hyväksymissä sijoitustoiminnan hyväksyntävaltuuksissa ja riskilimiiteissä sekä treasury-politiikassa.

Hintariski

Yliopiston hintariskistä merkittävimmän osan muodostaa sijoitustoiminnan osakemarkkinariski.

Alla on esitetty taloudellinen vaikutus, mikäli osakemarkkinoiden arvostus laskisi 20 % muiden tekijöiden pysyessä muuttumattomina.

	Osake
	-20 %
Vaikutus tulokseen	0
Vaikutus omaan pääomaan	-133 567
Kokonaisvaikutus	-133 567

Valuutariski

Yliopiston pääasiallinen valuuttariski muodostuu sijoitustoiminnan sijoituksista muihin kuin euro-määräisiin kohteisiin sijoitaviin rahastoihin.

Alla on esitetty taloudellinen vaikutus tilanteessa, jossa euron vahvistuisi 10 % kaikkia muita valuuttoja vastaan.

	Euron vahvistuminen vs. muut valuutat
	10 %
Vaikutus tulokseen (valuuttajohdannainen)	2 267
Vaikutus omaan pääomaan	-51 697
Kokonaisvaikutus	-49 430

Korkoriski

Yliopiston toimintaan liittyy korkoriski osana sijoitustoimintaa ja velkarahoitusta. Sijoitustoiminnassa korkoriski määritellään korkotason muutoksen aiheuttamaksi markkina-arvon muutokseksi. Korkotason muutokset vaikuttavat käänteisesti korkorahastojen markkina-arvoihin ja niitä hallitaan sijoitusten duraatiolla. Velkarahoituksen korkoriski aiheutuu kampusinvestointeihin otettujen vaihtuvakorkoisten lainojen korkokulujen kasvusta markkinakorkojen noustessa. Tätä riskiä hallitaan koronvaihotosopimuksilla. Markkinakorkojen muutosten taloudellista vaikutusta on arvioitu alla olevassa taulukossa.

	Korko -1 %	Korko 1 %
Sijoitustoiminta		
Vaikutus tulokseen	0	0
Vaikutus omaan pääomaan	13 672	-13 672
Vaihtuvakorkoiset korolliset lainat		
Vaikutus tulokseen korkokustannuksina	282	-1 424
Korkojohdannaiset		
Vaikutus tulokseen korkokustannuksina	-989	989
Vaikutus tulokseen markkina-arvon muutoksena	-6 643	6 646
Kokonaisvaikutus	6 319	-7 461

Maksuvalmiusriski

Yliopiston maksuvalmiusriskiä vähentää se, että pääosa investoinneista tehdään likvidien rahasto-osuuksien ja ETF:n kautta. Seuraavassa taulukossa on esitetty rahoitusinstrumenttien sopimuksiin perustuvat maksusitoumukset.

Maksusitoumukset	Yhteensä	1 vuosi	2-5 vuotta	6-10 vuotta	Yli 10 vuotta
Sijoitussitoumukset	145 590	33 090	112 500	0	0
Lainat rahoituslaitoksilta (lyhennykset ja korot)	270 048	3 278	111 312	61 158	94 300
Leasingvelat	1 000	498	502	0	0
Ostovelat	15 116	15 116	0	0	0
Yhteensä	431 754	51 982	224 314	61 158	94 300
Johdannaissitoumukset (netto)					
Korkojohdannaiset	12 849	2 582	6 584	3 683	0
Sähköjohdannaiset	106	154	-48	0	0
Valuuttajohdannaiset	0	213	0	0	0
Yhteensä	12 955	2 949	6 536	3 683	0

Luottoriski

Yliopiston luottoriskiä pienentää se, että toimintaa rahoittavat julkiset instituutiot, kuten Suomen Akatemia, Tekes ja EU. Sijoitustoiminnan luottoriskin mahdolliset taloudelliset vaikutukset liittyvät suurelta osin edellä kuvattuihin riskiluokkiin, erityisesti korkoriskiin ja hintariskiin. Sijoitustoiminnan vastapuoliriskiä seurataan hallituksen määrittelemissä rajoissa.

Poliittinen riski

Poliittiset päätökset ja tapahtumat saattavat merkittävästi vaikuttaa yliopiston taloudelliseen tilanteeseen. Yliopiston pääasiallinen poliittinen riski liittyy yliopistosektorin julkisen rahoituksen kehittymiseen pitkällä aikavälillä. Riskejä liittyy myös yliopistosektorin rahoituksen kohdentamiseen eri yliopistojen välillä. Alla on esitetty taloudellinen vaikutus, mikäli yliopiston osuus opetus- ja kulttuuriministeriön kokonaisrahoituksesta yliopistoille muuttuisi 1-prosenttiyksikköä muiden tekijöiden pysyessä ennallaan.

	-1 %	1 %
Vaikutus tulokseen	-16 116	16 116
Vaikutus omaan pääomaan	0	0
Kokonaisvaikutus	-16 116	16 116

32. OIKEUDENKÄYNNIT JA MUUT KORVAUSKANTEET

Aalto-korkeakoulusäätöillä oli 31.12.2017 kaksi oikeudellista riita-asiaa, joiden arvioitu kokonaisriski on enintään 200 000 €.

33. MUUT VASTUUSITOUMUKSET

Kovenantit

Aalto-yliopisto-konsernin kampus-kehityshankkeen investointien rahoitus hoidetaan Aalto-korkeakoulusäätiön ottamalla lainoilla. Aalto-korkeakoulusäätiön neuvottelemiin lainoihin sisältyy rajoittavia ehtoja. Ehdot rajoittavat muun muassa organisaation ja kiinteistöomaisuuden järjestelyjä sekä velkaantumista.

Huoneistokohtainen lainaosuus

Säätiö on osakkaana Asunto Oy Helsingin Eteläinen Hesperiankatu 4:ssä 27 %:n osuudella, omistaen siellä 7 huoneistoa, joihin liittyvä huoneistokohtainen, säätiön vastuulla oleva lainaosuus on yhteensä 1,8 M€ (2,0 M€).

34. TILINTARKASTAJIEN PALKKIOT	Säätiö 2017	Säätiö 2016	Konserni 2017	Konserni 2016
Tilintarkastuspalkkiot	38	25	100	76
Veroneuvonta	2	3	11	5
Muut palkkiot	64	1	76	14
Yhteensä	104	29	188	95

35. HENKILÖKUNNAN LUKUMÄÄRÄ KESKIMÄÄRIN	Säätiö 2017	Säätiö 2016	Konserni 2017	Konserni 2016
Opetus- ja tutkimushenkilöstö	2 769	2 846	2 769	2 846
Muu henkilöstö	1 178	1 220	1 343	1 355
Yhteensä	3 947	4 066	4 112	4 201

36. JOHDON PALKAT JA PALKKIOT	Säätiö 2017	Säätiö 2016	Konserni 2017	Konserni 2016
Hallitusten jäsenten, toimitusjohtajien ja rehtorin palkat ja palkkiot	341	365	1 244	1 449

37. SÄÄTIÖN JA SEN LÄHIPIIRIN VÄLISET TALOUDELLISET TOIMET	Annetut avustukset ja muut osittain tai kokonaan vastikkeettomat	Muut taloudelliset toimet (vastikkeelliset)			
	Menot	Tulot	Menot	Saamiset	Velat ja vastuut
Perustajat ja perustajien ja säätiön tytäryhteisöt	0	282	35 713	378 664	12
Hallitusten jäsenet ja varajäsenet, toimitusjohtajat ja sijaiset, tilintarkastajat, säätiön johto ja näiden määräysvallassa olevat yhteisöt	0	176	2 799	2	2
Näiden henkilöiden perheenjäsenet	0	1	102	0	5
Yhteensä	0	459	38 614	378 666	18

38. OMISTUKSET MUISSA YHTIÖISSÄ	Kotipaikka	Säätiön omistusosuus	Konsernin omistusosuus	Oma pääoma 1 000 €
Yritys				
Aalto Holding Oy	Helsinki	100,00 %	100,00 %	(sisältyy konsernitilinpäätökseen)
Aalto-yliopistokiinteistöt Oy	Espoo	100,00 %	100,00 %	(sisältyy konsernitilinpäätökseen)
Aalto-yliopiston kampuspalvelut Oy	Espoo	100,00 %	100,00 %	(sisältyy konsernitilinpäätökseen)
Otapan Holding Oy	Espoo	100,00 %	100,00 %	(sisältyy konsernitilinpäätökseen)
Otakeskus Holding Oy	Espoo	100,00 %	100,00 %	(sisältyy konsernitilinpäätökseen)
Arkadi 24 Holding Oy	Espoo	100,00 %	100,00 %	(sisältyy konsernitilinpäätökseen)
Hamilton Lane Aalto Fund SICAV S.à.r.l	Luxemburg	100,00 %	100,00 %	(sisältyy konsernitilinpäätökseen rahastona)
Asunto Oy Hgin Eteläinen Hesperiankatu 4	Helsinki	26,98 %	26,98 %	(sisältyy konsernitilinpäätökseen)
Kiinteistö Oy Hgin Pohj. Hesperiankatu 23A	Helsinki	50,00 %	50,00 %	(sisältyy konsernitilinpäätökseen)
Otahalli Oy	Espoo	25,00 %	25,00 %	750
Asunto Oy Kartanontanhua	Espoo	31,45 %	31,45 %	4 098

Aalto-yliopisto

Aalto-yliopisto
PL 11000
00076 AALTO
Puh. 09 47001